

XIX.

Interdisciplinární etologická konference

Skalský Dvůr

Lísek u Bystřice nad Pernštejnem

6. - 10. dubna 1992

Takto vypadal Sborník z etologické konference v roce, kdy byla založena Česká a Slovenská etologická společnost. V Psychiatrickém centru Praha – Bohnice tehdy vytiskli 90 exemplářů.

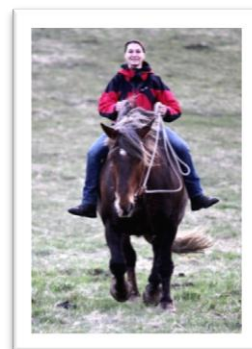
Uvnitř tohoto i příštího čísla Zpráv najdete vzpomínky pamětníků. Etologické oslavy totiž nekončí: v příštím roce se budou etologové konferovat již po čtyřicáté.

Úvodní slovo předsedkyně Výboru

Jitka Bartošová

Vážení a milí etologové,

prvně ve své zavazující funkci vás vítám u Zpráv ČSEtS. Byť to z termínu vydání nemusí být zcela patrné, Výbor ČSEtS začal úřadovat ihned po svém částečném obnovení na listopadové valné hromadě a usnesl se jednohlasně na přirozeně evolučním, nikoli revolučním vývoji Společnosti. Plynule navážeme na práci předchozích výborů a zvedneme hozené rukavice, jakými je obnovení zpravodaje, organizace ECBB (viz níže), nebo zkrocení poněkud zmoženého rozpočtu Společnosti. Osobně doufám, že se mi podaří alespoň funět na záda patologicky nevyčerpatelné čínorodosti a entusiasmu Jana Havlíčka, a naopak mírně přizemnit vizionářské a decentně bohémské vedení Dana Frynty.

Nové koště prý dobře mete. Zde koště spíše zánovní, neb jsem ve výboru ČSEtS počátkem tisíciletí už pár let „zametala“, ještě pod krycím jménem Víchova. Mé představy o Společnosti a etologické konferenci se od té doby příliš nezměnily. ČSEtS by měla být zdrojem a šířitelem aktuálních informací o dění v etologii a blízkce příbuzných behaviorálních vědách. Etologická konference, jejíž organizace je prvořadým úkolem Společnosti, by měla být standardním vědeckým setkáním, na němž mají studenti a elévové šanci nejen slyšet a zpovídat české a slovenské vědce, kteří drží krok se zbytkem glóbu, ale též mít možnost křestu vlastní konferenční zkušenosti. To vše při zachování neformálního a mimořádně přátelského až rodinného prostředí, jímž se každoroční setkání etologů vyznačuje. Od mé první účasti na konferenci na Seči v roce 1996 mě uvolněná a pohodová atmosféra setkávání etologů nepřestává uchvacovat a těším se, že si ji po drobných výpadech z poslední doby zapříčiněných zvyšováním vlastní exkluzivní fitness s jedním z bývalých předsedů, budu zase užívat každoročně.

Nový výbor ČSEtS neměl po valné hromadě mnoho času na pozvolný rozjezd, neboť práce se přihlásila o slovo hbitě a neodbytně. V první řadě jsme byli vrženi do kolotoče jménem European Conference on Behavioural Biology (ECBB), jejíž uspořádání v roce 2014 odsouhlasila valná hromada ČSEtS. Konferenci pořádá jednou za dva roky některá z evropských etologických společností. Letos se konala v srpnu na Univerzitě Duisburg-Essen (www.ecbb2012.org) a hlavním organizátorem byl na německé půdě Prof. Hynek Burda, kterého čas od času můžete potkat i na naší etologické konferenci. Česko-slovenská štafeta se tedy logicky nabízela a byla předběžně projednávána ještě za působnosti minulého výboru (poděkování patří zejména Danu Fryntovi). Po bližším ohledání manuálu organizátora ECBB se u některých z nás dostavil silný pocit „*compromised welfare*“: „notes for conference organizers“ čítají 12 stran velmi

podrobných pokynů a zásadním požadavkem je například sál pro 500 lidí. Setřeli jsme orosená čela a začali okamžitě jednat. Zúčastnila jsem se ECBB v Essenu a přednesla oficiální kandidaturu na pořádání konference příští. Po litém boji (byli jsme jediným uchazečem) seznal Výbor evropských etologických společností (Committee of the European Societies for Behavioural Biology, CESBB) naši Společnost jako dostatečně způsobilou pro organizaci dalšího mítinku. (Zcela upřímně, v industriálním Essenu udušeném nimbostraty byl již promítnutý obrázek Prahy polovičním vítězstvím.) Podrobnější informace o přípravách přineseme v příštím Zpravodaji. Dobrovolníci, kteří mají chuť přiložit ruku k dílu, se ovšem mohou hlásit výboru již nyní. Ostatním jen připomínám, že valná hromada ČSEtS odsouhlasila, že vzhledem k náročnosti příprav proběhne v roce 2014 setkání českých a slovenských etologů již v létě jako součást ECBB.

Dalším důležitým úkolem Výboru bylo obnovení Zpravodaje, který vyšel naposledy v srpnu 2009 (a téhož roku ještě v listopadu zvláštní pietní číslo u příležitosti úmrtí čestného člena ČSEtS Prof. Jaroslava Madlafouska, které připravil Prof. Luděk Bartoš). Rychlost vydání nebyla tak závratná, jak jsme si zpočátku idealizovali (přiznávám svůj díl viny), ale pojďme brát „do roka a do dne“ od prvotního „výkopu“ shovívavě jako významné zkrácení intervalu mezi Zpravodaji. Chtěli jsme si dát záležet, neboť letos slavíme významné životní jubileum: 7. dubna 2012 tomu bylo 20 let, co proběhla ustavující schůze ČSEtS v Lísku u Bystřice nad Pernštejnem. Požádali jsme pamětníky, aby při této příležitosti oživilí Zpravodaj svými vzpomínkami a vřelým slovem.

Kulatiny ČSEtS oslavíme v listopadu na 39. etologické konferenci. Snažili jsme se vrátit na „místo činu“, kde k založení ČSEtS došlo. Konferenční areál Skalský dvůr v Lísku stále existuje a prochází renesancí, ovšem ani při snaze provozovatele snížit běžné ceny byly výsledné sumy mimo reálné možnosti nejen studentů, ale v době krize i řady „dospělých“ účastníků. Posunuli jsme se tedy o pár kilometrů na západ, kde Nové Město na Moravě skýtá rozmanité možnosti přednášecích prostor, ubytování i stravování vyhovující stěžejní snaze uspořádat etologickou konferenci co nejlevněji. Přijed'te i Vy popřát ČSEtS k narozeninám na etologickou konferenci! Jménem výboru i svým Vás srdečně zvu.

Sděleníhodný úřad Výboru jsem zdaleka nevyčerpala, ovšem nerada bych hned napoprvé vyčerpala (trpělivost) laskavého čtenáře. Proto děkuji za pozornost a přeji vše dobré,

Jitka Bartošová
předsedkyně ČSEtS

Slovo předešlého předsedy

Daniel Frynta

V dubnu 1992 se Česká a Slovenská etologická společnost na XIX. Interdisciplinární etologické konferenci ve Skalském Dvoře v Lísku u Bystřice nad Pernštejnem konstitovala jako samostatná entita. Brzy tedy budeme slavit dvacáté výročí tohoto formálního aktu a s ním i existence naší společnosti. Pokud si dobře pamatuji, tehdejší etologická konference probíhala v podobné atmosféře, jako řada konferencí předchozích. Bylo to vzácně přátelské setkání badatelů, kteří velmi rozdílnými a z různých směrů vedoucími cestami dostali ke studiu chování zvířat a lidí. A ti všichni překypovali touhou se něco nového dozvědět a proto živě diskutovali. Považovali jsme za věc vrcholné cti možnost prezentovat své příspěvky před tak slavným fórem. Něco překvapivého mi však z oné konference utkvělo, vzpomínám si jak Stanislav Komárek, kterého dnes známe jako teoretika a filosofa, referoval o svém experimentálním studiu balooningu u pavouků v aerodynamickém tunelu. Nelze také nezmínit, že Petr Donát tehdy prezentoval program Activities pro PC, který mnozí z nás používají k záznamu chování (jako alternativu OBSERVERu) ještě dnes, mnoho let po tragické smrti jeho autora.

Když jsem přijímal funkci předsedy, nekladl jsem si velké cíle, považoval jsem však za podstatné, aby etologická společnost i nadále své členy i celou akademickou obec zabývající se chováním spojovala a ani v nejmenším nerozdělovala. Pocházíme totiž ze dvou států, absolvovali jsme různé fakulty (přírodovědecké, lékařské, zemědělské, humanitní) a pracujeme v převážné většině na několika personálně silných, vědeckým zaměřením zřetelně vyprofilovaných a vzájemně si vnitrostátně konkurujících pracovištích (např. v ČR: VÚŽV Praha-Uhřetěves, ČZU Suchbátka, FHS UK Praha, PřF UK Praha, PřF JČU České Budějovice, 3LF UK Praha, FgÚ AV ČR Praha, ÚBO AV ČR Brno, aj.). Máme tedy vynikající předpoklady stát se spolkem, kde konkurence a sebe prezentace převažují nad otevřenou diskusí a spoluprací. Skutečnost, že k takovému neblahému vývoji zatím nedošlo, ani se k tomu neschyluje, přičítám tomu, že jsme dosud svým počtem nepřesáhli velikost pravěké tlupy (srovnej Dunbarovo číslo) a především pak moudré zdrženlivosti všech zúčastněných – jinak řečeno tomu, že naši členové tvoří vskutku vybranou a vzácnou společnost.

Nejen nadměrná soutěživost, ale i uzavření do sebe a přílišné zahledění jednotlivých skupin do dílčích vědeckých problémů představují vážné riziko pro další osud oboru i etologické společnosti. Snadno by se mohlo stát, že přednášky budou skutečně poslouchat jen členové jediného týmu. Proto bychom měli usilovat o integraci pracovišť, vědeckých týmů a oborů. Na poslední etologickou konferenci se organizačnímu výboru podařilo pozvat celou řadu zajímavých přednášejících, kteří tím, že reprezentují různá témata, metodické přístupy a instituce přinesli mnoho podnětů.

Jsem tomu nesmírně rád a doufám, že tito pozvaní přednášející, včetně celebrit, nám zachovají přízeň i nadále a budou rozšiřovat naše obzory.

Odcházím s vnitřními výčitkami, co všechno jsem v době svého předsednictví učinit chtěl a neučinil. Osobně však byla pro mne spolupráce s ostatními členy výboru vskutku příjemnou zkušeností, byli velmi efektivní, kooperativní a přátelští i ve stresových situacích. Vám patří díky. Závěrem přeji nové předsedkyni i výboru úspěch a štěstí.

Daniel Frynta

Vzpomínky k 20. výročí založení České a Slovenské etologické společnosti

V dubnu letošního roku uplynulo dvacet let od založení České a Slovenské etologické společnosti. Požádali jsme proto pamětníky této přelomové události o střípky vzpomínek na dobu, kdy „to všechno“ začalo. Aby se i mladší ročníky snáze přenesly zpět, následuje ukázka ze sborníku XIX. konference v Lísku:

XIX. Interdisciplinární etologická konference

(Zprávu zpracoval Petr Donát)

- **Místo a čas konání:** Skalský Dvůr, Lísek u Bystřice nad Pernštejnem, ve dnech 6. - 10. dubna 1992
- **Účast:** Přihlášeno 74 účastníků, 4 se předem omluvili, 1 účastník se omluvil v průběhu konference a 3 přihlášení omluvili svoji neúčast nedostatkem financí. Je politováníhodné, že dalších 13 osob svoji neúčast neomluvilo ani v průběhu konference. Zúčastnilo se též 12 studentů.
- **Program:** Odezněly 3 velké přednášky (45 min.), 23 ústních sdělení (15 + 5 min.), 1 počítačová demonstrace (30 min.), 2 panelové diskuse (120 min.). Součástí programu byla též vývěsková sdělení (4x). Ještě před konferencí bylo pořadatelům dodáno 33 abstrakt, další dvě abstrakta došla po uzávěrce. Sborník abstrakt byl vydán v nákladu 93 ks a kromě účastníků konference byly sborníky rozeslány do knihoven:
- **Finanční rozvaha:** Náklady (autobus vč. exkurze, tisk sborníku abstrakt, konferenční materiál a poštovné) činily celkem 12 180,- Kčs. Příjmy (konferenční poplatky, úhrada jízdného) činily celkem 10 700,- Kčs. Tento negativní rozpočet (minus 1 480,- Kčs) si vyžádal osobní vklad organizátorů konference. Měl by být vyrovnán pohledávkami u těch kolegů, kteří si předem ubytování i autobus objednali a bez omluvy se konference nezúčastnili.

Vzpomínka Jiřího Gaislera

Podnětem k sepsání těchto řádků je sice vznik samostatné Československé etologické společnosti v roce 1992, úvodem se však chci ponořit do období, které jsem v článku věnovaném památce RNDr. Ing. Lud'ka Dobroruky nazval „dávnověkem české a slovenské etologie“ (Zprávy ČSEtS 20, 2006). Pokud vím, začalo to semináři o etologii v rekreačním středisku Poklad u Bílé Třemešné, z nichž první byl ve dnech 10.–11. 5. 1973. Sám jsem se zúčastnil až třetího, 28. – 30. 4. 1975. Měl jsem štěstí, že na seminář přijel také můj bývalý učitel, tehdy docent (později profesor) RNDr. Zdeněk Veselovský, DrSc., který se jinak společných etologických akcí zúčastňoval jen občas. V tomto článku nemohu jmenovat jednotlivé významné osobnosti naší etologie a příbuzných oborů, takže Veselovského uvádím jako příklad za všechny ostatní. Pro zoologicky zaměřené zájemce o studium chování je ostatně asi největší osobností vůbec a jeho význam trvá dosud, i když nás v roce 2006 opustil. Setkání etologů tehdy společně organizovaly Společnost pro vyšší nervovou činnost, Psychologická společnost a Československá zoologická společnost. V rámci té poslední vznikla Etologická sekce, které jsem v době přípravy k založení ČSEtS předsedal. Počínaje čtvrtým setkáním, které se uskutečnilo 26. – 30. 4. 1977 ve Slezském domě ve Vysokých Tatrách, se tyto akce nazývaly konference. V letech 1978–1991 se jich konalo čtrnáct a byly označeny jako V. – XVIII. etologická konference. Už v době konání XVII. konference ve Smolenicích, 17. – 20. 4. 1990, však zrály tendence k založení nové společnosti zaměřené na chování živočichů a člověka, nepochybně jako důsledek uvolnění politické situace a cesty ke svobodě po pádu totalitního režimu. Během této konference vznikla skupina etologů, kteří se už tam a pak ještě několikrát sešli k neformální diskusi o možnosti založit novou společnost.

Hybnou osobností založení samostatné společnosti a otcem myšlenky, že ČSEtS nemá být pokračovatelem předchozího uskupení, byl Jaroslav Madlafousek (tituly viz níže), vůdčí postava psychologického směru výzkumu chování u nás. Z jeho iniciativy a za podpory zejména Lud'ka Bartoše a Lubora Košťála, organizátora zmíněné konference ve Smolenicích, vznikl přípravný výbor pro založení etologické společnosti, který pracoval ve složení: Ing. Luděk Bartoš, CSc., RNDr. Petr Donát, CSc., prof. RNDr. Jaroslav Figala, CSc., prof. RNDr. Jiří Gaisler, DrSc., RNDr. Lubor Košťál, CSc., PhDr. Jaroslav Madlafousek, CSc., MUDr. Karel Paul, CSc. a doc. MUDr. Alexandra Šulcová, CSc. První oficiální schůzka této skupiny byla v mé tehdejší pracovně vedoucího katedry zoologie a ekologie na Přírodovědecké fakultě MU v Brně, Kotlářská 2, dne 4. 9. 1991. Možná, že tam tehdy nebyli všichni jmenovaní, to už si žijící členové přesně nepamatují. Tři ze členů přípravného výboru, Donát, Figala a Madlafousek, bohužel již nežijí. Druhá schůzka přípravného výboru se uskutečnila v únoru 1992 v Praze a vlastní ustavující schůze Československé etologické společnosti (nynější České a slovenské etologické společnosti) proběhla 7. 4. 1992 v rámci XIX. Interdisciplinární etologické konference

v hotelu Skalský Dvůr, Lísek u Bystřice nad Pernštejnem. Jednání zahájil a řídil Jaroslav Madlafousek. Podrobnosti o ustavující valné schůzi, usnesení 1. valné hromady, prvních stanovách ČSEtS a průběhu konference byly publikovány ve Zprávách ČSEtS (1, 1992), samostatně byl publikován Sborník abstrakt (ČSEtS, Praha, 52 str., 1992). Kromě nově zvoleného výboru (předseda Petr Donát) byli jmenováni také první čestní členové společnosti, z žijících Jaroslav Madlafousek a Zdeněk Veselovský, další čtyři osobnosti in memoriam. Zásluhy J. Madlafouska pro českou srovnávací psychologii (a tím i etologii v nejširším smyslu) byly vyzdvíženy již v krátkém článku zmíněného čísla zpráv, podrobně pak ve zvláštním čísle za rok po jeho úmrtí (Zprávy ČSEtS 25, 2009). Po historické XIX. konferenci se jich do dnešní doby uskutečnilo dalších devatenáct, už bez přídatného jména „interdisciplinární“. Česká a Slovenská etologická společnost byla hlavní organizátorkou všech těchto konferencí, mnohdy ve spolupráci s dalšími organizacemi nebo institucemi. Mimo termíny konferencí byly pořádány odborné semináře a přednášky.

Většiny etologických konferencí, které se konaly po roce 1992, jsem se nezúčastnil a tak na ně nemohu vzpomínat. Tento krátký článek si však dovoluji zakončit sebekritickou úvahou o své roli při výzkumu a šíření poznatků o chování živočichů. Nepovažuji se za „čistého“ etologa. Spíše než na odhalování obecných zákonitostí a příčin chování jsem se při vlastním výzkumu i výzkumu se spolupracovníky včetně studentů zaměřoval na poznání konkrétních projevů chování. Předmětem mého studia byli drobní hlodavci, hmyzožravci a zejména letouni (netopýři, vrápenci a další), a to ještě ne jen jejich chování, ale také ekologie, rozšíření, morfologie, taxonomie atd., obecně biologie. V některých případech, jako třeba při zpracování rozsáhlého materiálu kroužkovaných jedinců, šlo o mezioborové téma, něco mezi ekologií a etologií. Jako vysokoškolský učitel jsem však považoval za velmi důležité, aby byli studenti biologie seznámeni s etologií včetně její historie a teoretických základů. Proto jsem v sedmdesátých letech minulého století jako nový předmět na brněnské přírodovědecké fakultě zavedl přednášku Etologie. Publikoval jsem také skripta Úvod do etologie (SPN Praha, 148 str., 1989), s nimiž však nejsem stoprocentně spokojen. Nejedná se jen o to, že ve skriptech jsou pasáže, které byly pozdějšími poznatky překonány, ale skripta obsahují i určité ústupky tehdejšímu vedení katedry a školy během normalizace. Sice jsem „citlivá“ místa, např. o agresivním chování, nevynechal a pokud možno ani nezkresloval, také jsem neopomenul ocenit pozitivní stránky díla Konrada Lorenze, přece jen jsem ale nepsal jako úplně svobodný člověk. Zcela jiná situace byla při práci na

Autor vzpomínek, Jiří Gaisler, během zimního výzkumu netopýrů ve štolách u Malé Morávky pod Pradědem, 24. 2. 1990. Foto Jiří Dobrovolný.

druhém, přepracovaném vydání učebnice Zoologie obratlovců s Janem Zimou (Academia, Praha, 692 str., 2007). Jako autor kapitol o chování obratlovců jsem nebyl ničím omezován. Kolega Zima zase autorsky zpracoval jiné části knihy, např. kapitoly o evoluci. Oproti skriptům jsem doplnil látku z klasické evropské etologie, behaviorismu apod. poznatky ze sociobiologie, behaviorální ekologie a jiných modernějších směrů. Paralelně s prací na učebnici jsem dále přednášel Etologii zaměřenou nejen na obratlovce, ale obecně na živočichy, a to i v době své emeritury. Emeritním profesorem jsem byl jmenován 7. 10. 2002. Díky tomuto jmenování i jako důchodce sleduji dále práci kolegů a studentů, kteří se zabývají výzkumem chování různých skupin živočichů na Ústavu botaniky a zoologie PřF MU v Brně. Mladší kolega, jehož jsem kdysi vedl jako diplomanta a pak doktoranda, převzal nejen moji přednášku Etologie, ale navíc přidal novou přednášku Behaviorální ekologie. Podle zpráv, které přicházejí od studentů, přednáší dobře. Doufám tedy, že se etologie bude na našem pracovišti dále rozvíjet.

Jiří Gaisler

Vzpomínka Miroslava Kršiaka

RNDr. Petr Donát, CSc. první předseda České a Slovenské etologické společnosti, byl zaníceným etologem a mimořádnou osobností.

Narodil se 25. února 1955 v Praze. Vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (r. 1979) a věnoval se s velkým zaujetím etologii. Svou diplomovou práci „Kvantitativní analýza agonistického chování u rodu *Tadorna*“ vypracoval pod vedením prof. RNDr. Veselovského, DrSc., po promoci se v Ústavu ochrany přírody podílel na přípravě Červené knihy ohrožených druhů – ptáků v Československu. Měl jsem štěstí, že se mi začátkem 80. let podařilo získat Petra Donáta pro etologický výzkum v behaviorální farmakologii, což nebylo lehké, protože z počátku se to Petrovi zdálo moc vzdálené právě a pořádné etologii. Nicméně postupně si v naší laboratoři ve Farmakologickém ústavu ČSAV oblíbil i etofarmakologii, takže po několika letech (1986) úspěšně obhájil svou CSc disertační práci „Analýza agonistického chování laboratorních myší“. Pro mě jako školitele byla spolupráce s Petrem velmi stimulující, a to nejen z hlediska etologie, ale i v mnoha jiných směrech, zejména v uplatňování výpočetní techniky a videa, které tehdy teprve začínaly. Byl jsem rád, že se po různých peripetiích podařilo koncem r. 1986 dostat Petra Donáta i na roční studijní pobyt do špičkové světové etofarmakologické laboratoře k prof. K. A. Miczekovi

Petr Donát

v Tufts University v Bostnu, USA, s nímž jsme již dlouho spolupracovali. Byl jsem také moc rád, když mě začátkem devadesátých let (1992) Petr Donát následoval do nového pracoviště – Farmakologického ústavu 3. lékařské fakulty UK v Praze, kde jsem se stal přednostou.

Petr Donát byl mimořádně všestranně zdatný a dobrý člověk: ve vědě, technice, organizačně, fyzicky, charakterově. Nebál se ani matematiky, statistiky, např. sám vypracovával náročné programy pro zpracování dat z experimentů (vypracoval např. softvér „Activities“ pro vyhodnocování výskytu, trvání a sledu etologických prvků chování při sociálním konfliktu u myší, potkanů, který jsme dlouho používali). Rychle se naučil ovládat prakticky jakoukoliv složitou moderní techniku.

Byl mimořádně pečlivý experimentátor, na příklad smyslem pro správné projektování pokusů s cílem získat co nejvíce a co nejkvalitnějších výsledků v určitém experimentu připomínal spíš Anglosasa než Středoevropana. Byl současně i velmi schopný a obětavý organizátor- pořádal tři Československé etologické konference, první mezinárodní etofarmakologickou konferenci, pomáhal založit Českou a Slovenskou etologickou společnost, jíž se stal prvním předsedou, byl starostou obce Chýnice u Prahy, kde bydlel. Externě učil etofarmakologii na Přírodovědecké fakultě UK, plně se účastnil řešení a získávání vědeckých grantů. Přitom byl velmi zdatný i fyzicky, např. v USA úspěšně absolvoval soutěž Železný muž (ztížený triatlon zahrnující maratonský běh, jízdu na kole 180 km a plavání 3,8 km, vše během 24h). Byl mimořádný klid'as, nikdy nebyl nervózní, ani v nejvypjatějších situacích. To vše bylo korunováno ukázkovými charakterovými vlastnostmi – měl neokázale láskyplný vztah ke své ženě a samozřejmě ke svým dětem, nikdy se nevychloubal, nikoho nepomlouval, byl to překvapivě zralý mladý muž. Byl hodný, důvěryhodný – to vycítily nejrychleji děti, kterým dělal rád radost (např. jako svobodný pořádal své vlastní lyžařské a vodácké zájezdy pro děti spolupracovníků – ze své dovolené a za režijní ceny).

Petr Donát zahynul 3. 6. 1994 spolu se svou ženou i oběma dcerami naráz při těžké autohavárii na dálnici v Německu při cestě do berlínské zoologické zahrady. Tato strašlivá zpráva otřásla nejen námi, ale všemi, kdo ho znali doma i v zahraničí. Pochován je v Tachlovicích u Prahy.

Miloš Kršiak

Následují zápisy z uplynulých valných hromad (poslední číslo Zpravodaje vyšlo v roce 2009).

Zápis z Valné hromady z 36. konference ČSEtS

Pavλίna Lenochová

Kostelec nad Černými Lesy, 12. 11. 2009

Úvod:

1. Jan Havlíček (JH): úvod a přivítání
2. Pověření Kamila Vlčka (KV) sčítáním hlasů
3. Pochválení Výboru za dodržení příslibu z minulého roku – Zpravodaj Společnosti vyšel 2x za rok

Zpravodaj:

1. Eva Landová (EL): o obsahu Zpravodaje a novinkách (reference z konferencí, stáží)
2. Výzva k příspěvkům do dalšího roku
3. Diskuse: Gudrun Illmannová (GI): návrh na obsazení abstraktů z etologických disertačních prací
4. EL: výzva k aktivnímu posílání příspěvků a novinek od vedoucích jednotlivých pracovišť

Studentská soutěž:

1. JH: Společnost v současné době spolupracuje se sponzory konferencí (Vesmír, Academia), ale nedostatek sponzorů na finanční příspěvky pro studenty → výzva celé Společnosti pro shánění zdrojů

Pokladna:

1. Radka Šárová (RŠ): hospodaření Společnosti za rok 2008 (viz Sborník 24, str. 5)
2. Propad financí díky více faktorům (proplácení výher ceny Zdeňka Veselovského, schodek minulé konference)
3. Diskuse: dotaz na způsob propadu konference (Luděk Bartoš, LB) → vysvětlení: 120 Kč na tisku Sborníků na poslední chvíli, tím např. ztráta na každém studentovi 20 Kč (RŠ)
4. JH: poděkování Radce Šárové za množství odvedené práce

5. Diskuse: urgování poplatků e-mailem (Tereza Petrusková, TP); návrh tříletých poplatků jako forma řešení problému (JH) → symbolická sleva a zvýhodnění tříletých poplatků (Daniel Frynta, DF); návrh přehledu placení na webu (RŠ); protinázor – Společnost bude po prvních 3 letech opět v mínusu (Jan Pluháček, JP)

Web:

1. JH: poděkování nepřítomnému Michalu Uhrinčat'ovi za práci na webové aplikaci (abstrakty apod.)
2. Výzva k aktivní účasti, obohacování webu a podávání informací ze všech pracovišť (konference, přednášky, stáže apod.)
3. Diskuse: problém aplikace - abstrakty někdy ustřiženy v půlce, nutnost řešení do budoucna (Jitka Bartošová, JB); návrh - vložení naskenovaných verzí starších vydání Sborníků a Zpravodajů (JH); návrh - individualizovaný přístup do aplikace (jméno a heslo) jako novinka (JH)

Etologická škola:

1. Martina Konečná (MK): pozitivní efekt dvouleté periody Letní školy, letos rekordních 27 účastníků
2. Nový web Letní školy, přihlašování na další ročník, úlohy, hodnocení každého účastníka
3. Problém – málo studentů ze Slovenska, potřeba aktivní kontaktní osoby (prostředníka) na každém pracovišti
4. JH: připomenutí osobní iniciativy MK a poděkování (nová aktivita pro celou Společnost, vše organizuje sama MK)
5. Diskuse: osvědčená spolupráce PřF UK a ČZU a praktika pro cca 20 osob, výzva pro účast i z jiných pracovišť (EL) → nutné propojení pracovišť a profesionálnější pokrytí, nutnost oznamování praktik na webu Společnosti (DF)

Konference:

1. Lukáš Jebavý (LJ) – zhodnocení pozitiv místa konání konference – Kostelec jako ideální z hlediska ubytování i přírodních krás, lokace umožnila i příznivé ceny
2. Diskuse: organizace konferencí vždy na poslední chvíli, tentokrát ale až příliš pozdě, organizační chyby (např. abstrakty a problémy s aplikací) bez možnosti oprav (JB); debata o jednokolovém/dvoukolovém posuzování příspěvků (GI, JH, MK, LB, JB, EL, DF) → rozhodnutí bude na novém Výboru; nešvar psaní abstraktů v angličtině, neúčta k české konferenci → výzva pro nový Výbor k dohledu nad češtinou (JH)

Doplňovací volby:

1. Oznámení jmen zájemců o členství ve Společnosti, představení nových členů, hlasování o přijetí (všech 28 přítomných členů pro → 10 nových členů)
2. LB: návrh na opětné zavedení dvoukolového hodnocení přednášek, hlasování (21 pro, 11 se zdrželo, 6 proti → usnesení schváleno)
3. JH: návrh na zavedení možnosti tříletých poplatků (ve výši 400 a 800 Kč), hlasování (30 pro, zdrželi se 4, proti 4 → návrh schválen)
4. Volba nových členů Výboru - návrh: Martina Konečná (MK), Lucia Kršková (LK, za organizaci další konference), Peter Juhás (PJ, web), Barbora Bozděchová (BB, pokladna), Daniel Frynta (DF, předseda); Petr Telenský (PT, za fyziology, návrh od DF), hlasování (LK – 27 hlasů, PJ – 29 hlasů, BB – 31 hlasů, MK – 32 hlasů, DF – 29 hlasů, PT – 18 hlasů → všichni kromě PT jakožto členové nového Výboru)
5. Revizní komise – dosud Marco Stella, návrh nových členů komise – Jan Žďárek a Luděk Bartoš – hlasování → oba zvoleni (31 hlasů pro oba navržené)
6. Návrh na konání příští konference – Bratislava a změna termínu (LK a představení Univerzity), hlasování Bratislava 8. – 11. 9., 15. – 18. 9. → nový Výbor se rozhodne v budoucnu podle všech potřebných informací
7. JH: návrh na organizování evropské konference Behavioral Biology v r. 2012 (diskuse: pouze za předpokladu krycí instituce a ČSEtS jako spolupořadatelů (DF), možná lokace v Suchdole (ČZU), uvidí se dle úspěchu Zoologických dnů (LJ) → zatím nehlasováno

Zápis z Valné hromady z 37. konference ČSEtS

Peter Juhás

Smolenice, 15. 11. 2010

Program Valnej hromady:

1. Zostavenie volebnej a mandátovej komisie
2. Správa o činnosti výboru spoločnosti
3. Správa o hospodárení spoločnosti
4. Príjmanie nových členov
5. Voľba členov výboru
6. Plán činnosti
7. Plán hospodárenia
8. Diskusia

Uznesenie Valnej hromady:

1. Valná hromada vzala na vedomie Správu o činnosti výboru spoločnosti a správu o hospodárení prednesenú predsedom spoločnosti.
2. Hospodaření společnosti
3. Stav účtu k 1. 11. 2010 – 16 369 Kč
4. (výpisy z účtu k nahlédnutí u Michaly)
5. Hotovost české pokladny k 9. 11. 2010 – 24 572 Kč
6. Celkem ČSEtS k 9. 11. 2010 disponuje s 40 941 Kč.

Valná hromada prijala hlasovaním nových členov:

Binter Jakub, Blahna Karel, Eliášová Barbora, Erbez Miljan, Fajnerová Iveta, Falta Daniel, Jančůchová Lásková Jitka, Komárková Martina, Kostuchová Radomíra, Němčeková Martina, Palacká Adéla, Příplatová Lenka, Stropnická Berenika, Suchomelová Petra, Šichová Petra, Šimková Olga, Štěrbová Zuzana, Šusta František, Tančín Vladimír, Václav Radovan, Zejdová Petra, Lydie Kubicová, Vít Třebický, Katarína Pichová, Lucia Olexová, Mária Horváthová, Martina Cviková, Magdaléna Fejsáková

Výsledky hlasovania: za 32, proti 0, zdržal sa 1

1. Výbor predložil Valnej hromade plán činnosti a plán hospodárenia na rok 2011. Činnosť výboru bude zameraná na prípravu konferencie v roku 2011 a vydanie Spravodaja.
 2. Príjmy v roku 2011 budú z členských poplatkov a prebytku konferenčných poplatkov.
 3. Valná hromada odhlasovala zvýšenie konferenčného poplatku pre nečlenov spoločnosti na sumu vo výške ročného členského poplatku + konferenčný poplatok podľa organizačných nákladov. **Výsledky hlasovania:** za 24, proti 0, zdržal sa 7
-
1. V roku 2011 sú plánované výdavky na Cenu Z. Veselovského (podľa prebytku z konferencie 2010), cenu za najlepšiu študentskú prezentáciu a najlepší študentský poster na konferencii ČSEtS 2011, bankové poplatky za vedenie účtu a nájomné v priestoroch VUŽV Uhřetěves. Spoločnosti má s VÚŽV Uhřetěves nájomní smlouvu, kde bylo ustanovena výše nájmu 1,- Kč za rok.

Valná hromada vzala na vedomie návrh na vyloučení členů:

(nezaplatili členský příspěvek za rok 2008, 2009, 2010)

Martiníková Monika-chce být vyloučena, Durruttya Michael, Grim Tomáš, Hlíňák Zdeněk, Hulec Milan, Nováková Lenka, Pivoňková Věra, Podhrazský Michal, Sigmund Leo, Šplíchalová Veronika, Štětková Zuzana, Vácha Martin, Žáková Irena

Valná hromada odporúča výboru a organizátorom konferencie:

1. Začínať konferenciu večer pred prvým rokovacím dňom a zaradiť do programu konferencie kultúrno-spoločenský program v trvaní jeden poldeň.
2. Termín konferencie presunúť na jarné mesiace.
3. Zachovať posudzovanie všetkých príspevkov. Posudzovanie vykonať jedno-kolovo, len v sporných prípadoch dvoj-kolovo.
4. Nájsť mechanizmus ako konferenciu zatraktívniť pre starších členov, keďže v posledných rokoch prevažujú účastníci – študenti.

Uznesenie Valnej hromady bolo hlasovaním prijaté: za 37, proti 0, zdržal sa 0

Zápis z Valné hromady z 38. konferencie ČSEtS

Barbora Bozděchová

Kostelec nad Černými Lesy, 11. 11. 2011

1. Volba nového výboru
2. Noví členové
3. Diskuze o pořádání ECBB v roce 2014
4. Organizace etologické konference v roce 2012
5. Další

Volba nového výboru:

1. Celkem volilo 52 členů společnosti.

Volební komise

Jan Žďárek, Alice Exnerová, Jan Havlíček

Kandidáti: Barbora Bozděchová 37 hlasů, Petr Juhás 46 hlasů, Jitka Bartošová 41 hlasů, Tomáš Jakuba 36 hlasů (shoda hlasů, zvolen losem), Martina Konečná 36 hlasů, Martina Komárková 40 hlasů, Kateřina Klapilová

Starý výbor: Předseda: Daniel Frynta, Místopředseda: Lucia Kršková, Tajemník: Eva Landová, Pokladník: Barbora Bozděchová, Webmaster: Peter Juhás, Ludvík Pinc, Stanislav Komárek

Nový výbor: Předseda: Jitka Bartošová, Místopředseda: Stanislav Komárek, Tajemník: Martina Komárková, Pokladník: Barbora Bozděchová, Webmaster: Peter Juhás, Ludvík Pinc, Tomáš Jakuba

Volba revizní komise: 45 platných hlasů, 1 neplatný hlas

Revizní komise: Martina Konečná 38 hlasů, Oldřich Nedvěd 35 hlasů, Lukáš Jebavý 19 hlasů, nezvolen

Valná hromada přijala hlasováním nové členy:

Schvalování dvěma koly: První kolo: Blažeková Jana, Cviková Martina, Kleisner Karel, Masílková Michaela, Nuhlíčková Soňa, Oliveriusová Ludmila, Třebický Vít, Voslářová Eva, Karolína Černá, Milena Santariová, Juraj Petrák, Silberová Petra, Miroslava Pokorná, Jiří Horáček, Brunovský, Anna Rulfová, Michal Porteš

Výsledek hlasování: pro 31, proti 0, zdržel/la 1

Druhé kolo: Dana Ježová, Klára Bártová, Petra Stolařová, Jitka Fialová, Radka Kučerová, Pavla Vymyslická, Lucie Diblíková, Zuzana Varadínová, Iveta Janská, Silvie Lišková

Výsledek hlasování: pro 35, proti 0, zdržel/la 0

Diskuze o pořádání ECBB v roce 2014:

Otevření diskuze:

1. Bartoš: není příliš nadšen, je to velký krajíc pro naši společnost. Navrhuje ale, pokud se konference u nás bude pořádat pak na Suchdole, protože má dobré technické zázemí. Navrhuje stanovení organizačního výboru do měsíce a začít organizovat.
2. Frynta: připíjí na zdar a podporuje mezinárodní konferenci, navrhuje pomoc.
3. Havlíček: vznáší dotaz, zda výbor společnosti bude výborem konference. Vzhledem ke koncentraci pracovišť vychází dobře Praha, ale nepříjde mu zajímavý Suchdol.
4. Žďárek: navrhuje osvědčený hotel Krystal, má dobré technické zázemí.
5. Frynta: navrhuje kombinaci Suchdolu a Karolína a hrad Točnick (Dobré zkušenosti od Ivana Horáčka).
6. Bartošová: je to novinka, nikdy na takovéto konferenci nebyla
7. Frynta: zná to - očekávaný počet 300 lidí, proto Suchdol musí být naplněn, protože je drahý. Interní ceny by byly fajn, z předchozích zkušeností je známo, že to není jisté, přestože bylo předem domluveno.
8. Bartoš: zkušenost - sály byly zadarmo díky spolu-pořadatelství. Ale neprosazuje to. Navrhuje, aby někdo z výboru jel na budoucí konferenci v Essenu.
9. Frynta: členem ECBB je zpravidla zvolen předseda naší společnosti

Hlasování o pořádání ECBB v roce 2014: pro 42, proti 0, zdržel/la 4

Hlasování o neorganizování samostatné etologické konference v roce 2014: pro 32, proti 4, zdržel/la 5

Organizace etologické konference v roce 2012:

1. Výzva, zda někdo chce organizovat.
2. Nikdo se nepřihlásil.
3. Navržena Jana Kofterová z Košic.
4. Kofterová: Navrhuje, aby byly navrženy a osloveny nějaké instituce v Česku a pokud se nikdo nepřihlásí, pak jsou ochotni zorganizovat konferenci na Slovensku.
5. Žďárek: pochvaluje Slovensko, přírodu i výbornou organizační schopnost slovenských kolegů a velmi vydařené konference

Další:

Návrh na znovuoobnovení ceny Zdeňka Veselovského:

1. Bozděchová: souhlasí
2. Frynta: není pro, navrhuje pro studenty nějaký diplom, je málo peněz a v současné době to neznamena pro studenty mnoho
3. Havlíček: znamená to mnoho pro začínající studenty
4. Bartošová: bude záležet na zúčtování konference
5. Landová: Žádost pro slovenské kolegy o navázání více kontaktů na Slovensku
6. Žďárek: Navrhuje kontaktovat kolegy ze SAV
7. Ukončení valné hromady

Hospodaření společnosti 2011

Barbora Bozděchová

Financování ČSEtS v roce 2011:

Příjmy: 181 800 Kč, Výdaje: 199 796 Kč

Finanční majetek v Korunách celkem k 31. 12. 2011: 24 515 Kč

Příspěvky o konferencích

Kostelec nad Černými lesy 2009 aneb konference očima studenta

Tereza Dnebovská (foto autorka)

Také v roce 2009 se všichni etologové a jim příbuzní nadšenci sjeli na již 36. konferenci České a slovenské etologické společnosti. Tentokrát se akce uskutečnila v noblesních prostorách zámku v Kostelci nad Černými lesy, tudíž jsme si všichni mohli v několika listopadových dnech vyzkoušet doslova „život na zámku“. Hrstce z nás se dokonce hned po příjezdu „poštěstila“ nedobrovolná exkurze po celém areálu v rámci akce „najdi si svou komnatu“, ale bloudění pod tíhou zavazadel a posterů bylo nakonec odměněno úspěchem.

V minulém roce jsem se poprvé jako student zúčastnila etologické konference (konané v Českých Budějovicích), v té době ještě pohodlně pasivním způsobem. A když jsem tedy zjistila, jak taková konference probíhá, neminula mě nyní v Kostelci účast aktivní - v podobě posteru. Díky předešlé účasti jsem také věděla, že se hned první večer můžeme těšit na slavnostní zahájení s přípitkem, po kterém následovalo zajímavé promítání fotografií z dalekého Bornea, a zakončit večer neformálním setkáním v nedalekém restauračním zařízení.

Následující dva dny se v Rytířském sále konala většina přednášek a aktivních příspěvků mnohých kolegů a studentů, které byly opět rozděleny do jednotlivých sekcí oddělených pauzami na šálek kávy či čaje a na rozjímání nad postery. Tady přišla moje chvíle. Můj poster se však ve svých několika minutách potenciální slávy vždy rozhodl konferenci bojkotovat a odmítal držet na připraveném stojanu vyrobeném z neidentifikovatelného materiálu (žádný z poskytovaných lepících prostředků nechtěl plnit svou funkci a to ani v opravdu značném množství). Takže zrada. A pořádný trénink trpělivosti. Ale nevádí, alespoň že ostatním postery jakžtakž držely a bylo možné nad nimi živě diskutovat.

Témata jednotlivých posterů a prezentovaných příspěvků byla opět velice široká a různorodá. V sekcích s názvy prostorová kognice, sociální a agonistické chování, rodičovské chování, sexuální chování či etologie a ekologie plazů bylo možné vyslechnout si velmi zajímavé studie od vlivu dominance na distribuci sociálního čištění u samic makaků magotů, přes hledání skrytého cíle ve virtuální aréně až po vnímání příjemnosti každodenních vůní u dětí.

Ani jsme se nenadáli a byl zde tzv. společenský večer s občerstvením doplněný živou hudbou s názvem ToJa. Tato dvojice s repertoárem stálíc českého popového mainstreamu rozdělila všechny zúčastněné na dvě části – na ty, kteří se nenápadně či nápadně vytratili k vedlejšímu rautu, a na ty, kteří rozproudili svá těla ve víru tance. Později zmiňovaní byli v početní menšině, avšak o to více a o to nápaditěji zaplňovali celý taneční prostor (a vzhledem k zaměření konference nechyběly ani zvířecí kreace). Zbylou energii pak nejvytrvalejší jedinci vyčerpali v přilehlé rockové hospodě „Barák“.

Druhý den dopoledne uzavřela celý program poslední sekce příspěvků – tentokrát zaměřená na kognici a najednou už jsme se všichni ocitli (vyčerpání, ale spokojení, poučení a obohacení o spoustu informací a zkušenosti) na cestě domů.

Já si proto dovolím - a drze rovnou za všechny zúčastněné - poděkovat organizátorům za velmi povedenou akci.

Dojmy z 38. etologické konference v Kostelci nad Černými Lesy

Klára Bártová a Jitka Fialová

Rády bychom se s Vámi podělily o dojmy z 38. etologické konference, která se letos konala opět v Kostelci nad Černými lesy v termínu od 9. do 12. listopadu 2011.

Konference byla zahájena trochu netradičně v Praze na ČZU v Suchdole přednáškou vzácného zahraničního hosta Ádáma Miklósiho na téma kognitivních schopností psů. Poté se účastníci konference měli přesunout do Kostelce nad Černými lesy, jenže kvůli nepříznivé dopravní situaci se celý přesun bohužel zdržel, narušil harmonogram konference a ostatní museli na organizátory poměrně dlouhou dobu čekat. I přes veškerou snahu probíhala registrace a ubytování mírně zmateně, ale všechny požadavky byly vyřízeny k obecné spokojenosti.

Oproti předchozím letům bylo na konferenci pozváno nezvykle velké množství význačných osobností, jejichž příspěvky se dotýkaly nejrozličnějších témat z oblasti etologie. Příspěvky se nám zdály velice kvalitní a zajímavé. Za zmínku určitě stojí například přednáška prof. PhDr. Petra Weisse, Ph. D. „Evolučněbiologické teorie

parafílií“ nebo příspěvek prof. RNDr. Jana Zrzavého, CSc. „Etologie a sociobiologie člověka: fylogenetický přístup“. Touto cestou bychom zvaným hostům ještě jednou za celou etologickou obec rády poděkovaly.

Bohužel kvůli množství pozvaných přednášejících zbyl jen velmi malý prostor pro ostatní ústní příspěvky. Velice zajímavá přednáška, s praktickými implikacemi v kriminalistice, se týkala pachové identifikace speciálně vycvičenými psy poté, co lidské tělesné pachy prošly extrémními teplotami. Ukázalo se, že psi dokáží pachy ztotožnit až do vystavení teplotě 900 °C. Další zajímavý příspěvek byl od Doc. RNDr. Marka Špinky, CSc., s názvem „Akustické vlastnosti hlasů selat určují, jakou emocionální intenzitu a valenci jim přisoudí lidé“. Výsledky výzkumu ukázaly, že lidé jsou schopni odhadnout emoce prožívané zvířaty z jejich hlasů. Během přednášky jsme se dokonce zúčastnili malého výzkumu, kdy jsme měli hodnotit jednotlivé hlasové nahrávky selat a přiřazovali jsme je k jednotlivým situacím, ve kterých se sele nacházelo (kastrace, izolace, shledání s matkou a kojení). O to větší byla ale posterová sekce a nutno podotknout, že letos byla většina posterů jak obsahově, tak graficky velmi zdařilá. Značně nás potěšily úspěchy našich kolegů z fakulty, kteří mezi jinými získali ocenění jak za nejlepší studentskou přednášku (Vít Třebický - Vítěz na první pohled: Vztah morfologie tváře a schopnosti obstát ve fyzické konfrontaci), tak za nejlepší poster (Jakub Binter - Pohlavní rozdíly ve výskytu a realizaci sexuálních fantasií a Radka Kučerová - Ovlivňuje fáze menstruačního cyklu žen „řeč těla“ mužů?).

I přes nabitý program se našlo místo na ukázkou vojenského a policejního výcviku psů a na návštěvu zákulisí pražské ZOO. Psovodi a jejich psí partneři nám ukázali, jak se hledají drogy, výbušniny, pašovaná vzácná zvířata a jak se zneškodňují nebezpečná individua. Páteční brzká návštěva ZOO (která se konala po společenském večeru) byla velmi příjemným a zajímavým zpestřením. Utkvělo nám především vyprávění o uměle odchovaném šimpanzovi, který za svůj druh bere lidi, a tak je k úspěšné kopulaci se šimpanzicí třeba přítomnost blond ošetřovatelky. Za zmínku stojí také vydařený společenský večer s dobrým jídlem a pitím, na kterém nám zahrála k tanci i poslechu romská kapela. Atmosféra večírku se nesla v přátelském duchu a konečně byl také dostatek času popovídat si a poznat nové kolegy z příbuzných oborů.

Celkově se tedy konference i přes menší počáteční organizační problémy vydařila, a pokud byste měli náhodou cestu do Kostelce nad Černými lesy, doporučujeme Vám zajít na vynikající jídlo do „Zájezdního hostince“, který se nachází v prostorách místního pivovaru. ☺

***Zahraniční konference plánované na rok
2013***

***Behavior 2013 - 33rd
International Ethological
Conference***

**A joint meeting of the IEC and the Association for the Study of Animal Behaviour
(ASAB)**

Webové stránky: <http://iec2013.com/>

4. – 8. srpna 2013, Gateshead, UK

***Royal Entomological Society: Ento '13 International
Symposium and Annual National Science Meeting***

Webové stránky: <http://www.royensoc.co.uk/content/ento-13-4-6-september-2013>

4. – 6. září 2013, University of St. Andrews, Scotland

***47th Congress of the International Society for Applied Ethology
(ISAE)***

Webové stránky: <http://isae2013.ufsc.br/>

2. – 6. června 2013, Costão do Santinho Resort, Florianópolis – SC

Antropologické konference přehledně soustředěny na:

Webové stránky: <http://www.conferencealerts.com/topic-listing?topic=Anthropology>

The 11th International Mammalogical Congress

Webové stránky:

<http://www.qub.ac.uk/sites/IMC11/>

11. - 16. srpna 2013, Belfast, UK

The International Congress for Conservation Biology

Webové stránky: <http://www.conbio.org/minisites/iccb-2013>

21. – 25. července 2013, Baltimore, MD, USA

The XIV. Congress of the European Society for Evolutionary Biology

Webové stránky: <http://www.eseb2013.com/>

19. – 24. Srpna 2013, Lisabon, Portugalsko

The SEH 17th European Congress of Herpetology

Webové stránky: <http://seh2013.org/>

22. – 27. srpna 2013, Veszprém, Maďarsko

The 64th Annual Meeting of the European Federation of Animal Science

Webové stránky: <http://www.eaap2013.org/>

26. – 30. Srpen 2013, Nantes, Francie

Zprávy ČSEtS č. 26, 2012. Vydává Česká a Slovenská etologická společnost jako neprodejný bulletin pro členy ČSEtS. Texty neprošly jazykovou úpravou. Editoři sborníku: Mgr. Martina Komárková, Ing. Jitka Bartošová, PhD. Příspěvky zasílejte na adresu: **CaSetolspol@gmail.com.**